Välfärdsområdesstyrelsen 23.11.2026

Godkännande av budgeten för 2027 och ekonomiplanen för 2027–2029 (VOF)

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Johanson Hanna
Syrjänen Markus
Pälve Matias
Villgren Kati
Ihamäki Veli-Pekka
Mustakari-Ilovuori Anu
Moisala Jarno
Suominen Tuula
Päivärinta Ari

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar föreslå välfärdsområdesfullmäktige att välfärdsområdesfullmäktige beslutar1. godkänna den bifogade budgeten för 2027 och ekonomiplanen för 2027–2029 och2. godkänna det bifogade sammanfattande protokollet över budgetförhandlingarna från den 9 november 2026.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Allmänt

Enligt 115 § i lagen om välfärdsområden (611/2021) ska välfärdsområdesfullmäktige före utgången av varje år godkänna en budget för välfärdsområdet för det följande kalenderåret. I budgeten ska välfärdsområdeskoncernens ekonomiska ansvar och förpliktelser beaktas. I samband med att budgeten godkänns ska fullmäktige också godkänna en ekonomiplan för minst tre år. Budgetåret är ekonomiplanens första år.

Motiveringar till välfärdsområdets budget och ekonomiplan

Välfärdsområdets ekonomiplan grundar sig på välfärdsområdets strategi och beslutet om räddningsväsendets servicenivå, som godkänts av välfärdsområdesfullmäktige. Välfärdsområdesstyrelsen har vid sitt sammanträde den 15 juni 2026 § 118 godkänt en planeringsram med riktlinjer för utarbetandet av välfärdsområdets ekonomiplan 2027–2029. Utöver planeringsramen har man i budgetberedningen även utgått från bokslutsprognosen från delårsrapporten 1.1–30.6.2026 och finansministeriets finansieringsprognos för 2027, som uppdaterades den 22 oktober 2026. Kalkylen över utgiftstrycket i finansieringen 2028–2029 baserar sig på finansministeriets kalkyl som publicerades den 22 oktober 2026.

Välfärdsområdet började planera balanseringen av sin ekonomi redan när välfärdsområdena inledde sin verksamhet 2023, och en betydande nivåkorrigering av ekonomin genomfördes redan 2024. År 2025 kunde välfärdsområdet, som det första välfärdsområdet, täcka de underskott som uppkommit 2023–2024. I välfärdsområdets balansräkning har det för åren 2023–2025 ackumulerats ett kumulativt överskott på 2,7 miljoner euro. Resultatprognosen för 2026 är 81,3 miljoner euro i årets andra delårsrapport. Om prognosen går i uppfyllelse kommer välfärdsområdets kumulativa överskott därmed att uppgå till cirka 84 miljoner euro den 31 december 2026. De ekonomiska anpassningar som gjorts under tidigare år och att ekonomin nådde balans redan 2025 underlättar planeringen av ekonomin för 2027–2029.

Planeringen för de kommande åren försvåras av att utsikterna för den icke-öronmärkta statliga finansieringen har försämrats jämfört med utsikterna i slutet av förra året. De ändringar i finansieringslagen som riksdagen fattat beslut om och som träder i kraft den 1 januari 2027 kommer att minska Västra Nylands välfärdsområdes finansiering mest i hela Finland från och med 2027. Basfinansieringen minskar med cirka 21 miljoner euro för 2027. Den totala effekten på basfinansieringen är cirka -66 miljoner euro på 2029 års nivå, det vill säga cirka -3 procent.

Dessutom har uppskattningarna angående finansieringen i efterhand för 2027–2028 minskat avsevärt jämfört med vad finansministeriet prognostiserat i sina tidigare kalkyler över utgiftstrycket och som välfärdsområdet utgick från i budgeten för 2026 och ekonomiplanen för 2027–2028, som välfärdsområdesfullmäktige godkände den 9 december 2025.

Den icke-öronmärkta statliga finansieringen består av kalkylerad basfinansiering och finansiering i efterskott. Genom finansieringen i efterhand korrigeras, med två års fördröjning, skillnaden mellan den kalkylerade finansieringen och välfärdsområdenas faktiska kostnadsnivå på nationell nivå.

Basfinansieringen är kalkylerad finansiering som riktas till välfärdsområdena. Den bestäms på grundval av föregående årets kalkylerade finansiering och höjs på basis av förändringen i servicebehovet, kostnadsnivån och uppgifterna.

I finansieringen i efterhand beaktas välfärdsområdenas faktiska kostnader. Om välfärdsområdets kalkylerade basfinansiering för ett enskilt år har varit lägre än de faktiska kostnaderna för samma år justeras denna skillnad i finansieringen med efterhandsjustering med två års fördröjning. Exempelvis adderas välfärdsområdenas underskott för 2025, det vill säga differensen mellan de kalkylerade och faktiska kostnaderna, till välfärdsområdets finansiering för 2027 som finansiering i efterhand. Finansieringen i efterhand delas ut till välfärdsområdena på samma grunder som basfinansieringen för året i fråga. Finansieringen för ett enskilt område förändras därför inte direkt enligt områdets egna faktiska kostnader. I praktiken kan ett välfärdsområde vars ekonomi har utfallit bättre än genomsnittet för välfärdsområdena få mer finansiering i efterhand än vad som behövs för att täcka det underskott som uppstått.

Logiken bakom modellen för välfärdsområdenas finansiering grundar sig på antagandet att välfärdsområdenas finansiering på längre sikt når upp till nivån för basfinansieringen. Att hålla välfärdsområdets ekonomi i balans förutsätter därmed att nettokostnaderna för välfärdsområdets verksamhet hålls på nivån för basfinansieringen.

Finansieringen i efterhand varierar kraftigt från år till år. En permanent höjning av kostnadsnivån i välfärdsområdets grundläggande verksamhet kan inte bygga på finansiering i efterhand. Om välfärdsområdet får mer finansiering i efterskott än vad som behövs för att täcka tidigare underskott, kan finansieringen användas för utvecklingsprojekt som betalar tillbaka sig själva. I Västra Nylands välfärdsområde består dessa projekt av strategins sex förändringslöften. Det är också motiverat för välfärdsområdet att hålla de kumulativa resultaten för räkenskapsperioderna i balansräkningen på överskottsnivå, eftersom det gör det möjligt för välfärdsområdet att vid behov också uppvisa ett underskott under enskilda räkenskapsperioder.

Västra Nylands välfärdsområdes basfinansiering är 1 986 milj. euro för 2027, det vill säga endast 2,4 procent mer än för 2026 på grund av de ändringar i finansieringslagen som regeringen föreslagit. Samtidigt är löneförhöjningarna enligt kollektivavtalet cirka 3,7 procent och den uppskattade ökningen av servicebehovet cirka 1,8 procent.

Västra Nylands välfärdsområdes finansiering i efterhand för 2027 uppgår till 66,7 miljoner euro. Ännu i slutet av förra året prognostiserades finansieringen i efterhand vara cirka 104 miljoner euro. Även nivån på finansieringen i efterskott för 2028 bedöms sjunka med cirka 35 miljoner euro jämfört med den tidigare prognosen. Bakom förändringarna i finansieringen i efterskott ligger välfärdsområdenas bokslutsresultat för 2025 och resultatprognoser för 2026, som är bättre än tidigare beräknat.

Välfärdsområdets ekonomi är i balans i fråga om den grundläggande verksamheten (nettoutgifter utan finansiering i

efterhand och utgifter för strategiska förändringslöften) ännu i prognosen för 2026. I budgeten för 2027 hålls den grundläggande verksamheten inte längre i balans, trots att budgeten innehåller anpassningar på 19,0 miljoner euro. Budgetåret har dock beretts utifrån att servicenivån på basnivå kan stärkas, vilket säkerställer effektiva och kostnadseffektiva tjänster på längre sikt. År 2027 är den grundläggande verksamhetens nettoutgifter 2 009 miljoner euro, det vill säga 3,8 procent mer än 2026.

Efterhandsjusteringen av den statliga finansieringen möjliggör ändå satsningar på utveckling av tjänster och verksamhet under åren 2027–2029. De satsningar som åtas för att tillämpa de sex förändringslöftena i strategin måste genomföras så att de antingen är årsvisa utvecklingssatsningar eller satsningar som betalar sig senare. Efterhandsjustering kan inte användas för bestående utgiftsökningar, eftersom den kommer att minska betydligt i slutet av årtiondet. Om finansieringen från efterhandsjusteringen används för bestående utgiftsökningar är välfärdsområdet tvunget att genomföra plötsliga balanseringsåtgärder i ekonomin om några år. För satsningarna på förändringslöftena budgeteras 35,2 miljoner euro för 2027.

Räkenskapsperiodens resultat för budgetåret 2027 är 13,3 miljoner euro, det vill säga 68,0 miljoner euro sämre än prognosen för 2026. Försämringen av resultatet beror huvudsakligen på de ändringar som görs i finansieringslagen, vilka minskar välfärdsområdets icke-öronmärkta statliga finansiering, samt på att finansieringen i efterhand minskar med cirka 30 miljoner euro från 2026.

För ekonomiplaneåren 2028 och 2029 uppvisar välfärdsområdets resultat för räkenskapsperioden ett litet underskott. Tillväxten i statens icke-öronmärkta finansiering är mindre än behovet under båda åren till följd av de ändringar som görs i finansieringslagen. Dessutom minskar finansieringen i efterhand med cirka 14 miljoner euro från 2027.

Behandling av budgeten och ekonomiplanen i välfärdsområdet

Välfärdsområdesdirektörens förslag till budget för 2027 och ekonomiplan för 2027–2029 antecknades för kännedom vid välfärdsområdesstyrelsens sammanträde den 26 oktober 2026, § 203.

Påverkansorganen, nämnden för tjänster och personal, framtids- och utvecklingsnämnden, beredskaps- och säkerhetsnämnden och nationalspråksnämnden gav sina utlåtanden om budgetförslaget vid sina sammanträden den 27–29 oktober 2026.

Förhandlingsresultatet för fem fullmäktigegrupper med representanter i välfärdsområdesfullmäktiges förhandlingskommitté den 9 november 2026

Välfärdsområdesfullmäktiges förhandlingskommitté inledde ekonomiplaneringsförhandlingarna den 30 oktober 2026. Förhandlingarna fortsatte den 2 november, den 5 november och den 6 november 2026. Den sista förhandlingsdagen hölls den 9 november 2026 och förhandlingsresultatet togs fram den 9 november 2026. Förhandlingsresultatet godkändes av fullmäktigegrupperna för Samlingspartiet, Socialdemokraterna, Svenska folkpartiet, Centern och Kristdemokraterna.

Det slutliga förhandlingsresultatet från förhandlingskommittén finns som bilaga i det bifogade sammanfattande protokollet. Välfärdsområdesfullmäktige siktar på att fatta beslut om budgeten för 2027 och ekonomiplanen för 2027–2029 på sitt sammanträde den 8 december 2026.

Välfärdsområdesdirektörens förslag, som presenteras för välfärdsområdesstyrelsen den 23 november 2026, innehåller ändringar i enlighet med förhandlingsresultatet från budgetförhandlingarna. Dessa ändringar avser justeringar i förhållande till det ursprungliga förslaget som välfärdsområdesdirektören presenterade den 26 oktober 2026.

Bilaga

1 Förslag till budget för 2027 och ekonomiplan för 2027-2029
2 Bilaga till budgetförslaget: Sammanställning av centrala åtgärder i budgeten med konsekvensbedömningar
3 Fullmäktigegruppernas ekonomiplaneringsförhandlingar sammanfattande protokoll 9.11.2026
4 Talousarvioaloitteet ja niihin annetut vastaukset vuoden 2027 talousarvioon ja vuosien 2027-2029 talousuunnitelmaan liittyen

Tilläggsmaterial

- Palvelut ja henkilöstö -lautakunnan lausunto hyvinvointialuejohtajan ehdotuksesta vuoden 2027 talousarvioksi ja vuosien 2027-2029 taloussuunnitelmaksi
- Tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan lausunto hyvinvointialuejohtajan ehdotuksesta vuoden 2027 talousarvioksi ja vuosien 2027-2029 taloussuunnitelmaksi
- Valmius- ja turvallisuuslautakunnan lausunto hyvinvointialuejohtajan ehdotuksesta vuoden 2027 talousarvioksi ja vuosien 2027-2029 taloussuunnitelmaksi
- Nationalspråknämndes utlåtande om förslag för budgeten för 2027 ock ekonomiplanen för 2027-2029
- Nuorisovaltuuston lausunto Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen talousarvioesitykseen vuodelle 2027 ja vuosien 2027-2029 taloussuunnitelmaesitykseen
- Vammaisneuvoston lausunto vuoden 2027 talousarviosta, taloussuunnitelmasta ja asiakasmaksuista

- Vanhusneuvoston lausunto vuoden 2027 talousarviosta ja vuosien 2027-2029 taloussuunnitelmasta sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuihin esitettävistä muutoksista vuodelle 2027
- Tiivistelmät lautakuntien ja vaikuttamistoimielinten lausunnoista liittyen vuoden 2027 talousarvioon ja vuosien 2027-2029 taloussuunnitelmaan

För kännedom

Verkställighet

Beslutshistoria

Välfärdsområdesstyrelsen 26.10.2026 § 203

§ 203

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):

Beslutsförslag

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar

1. anteckna förslaget till budget för 2027 och ekonomiplan för 2027–2029 för kännedom och

2. överlämna förslaget till välfärdsområdesfullmäktiges förhandlingskommitté för behandling.

Behandling

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen godkände beslutsförslaget enhälligt.

Redogörelse

Allmänt

Enligt 115 § i lagen om välfärdsområden ska välfärdsområdesfullmäktige före utgången av varje år godkänna en budget för välfärdsområdet för det följande kalenderåret. I budgeten ska välfärdsområdeskoncernens

ekonomiska ansvar och förpliktelser beaktas. I samband med att budgeten godkänns ska fullmäktige också godkänna en ekonomiplan för minst tre år. Budgetåret är ekonomiplanens första år.

Motiveringar till välfärdsområdets budget och ekonomiplan

Välfärdsområdets ekonomiplan grundar sig på välfärdsområdets strategi och beslutet om räddningsväsendets servicenivå, som godkänts av välfärdsområdesfullmäktige. Välfärdsområdesstyrelsen har vid sitt sammanträde den 15 juni 2026 § 118 godkänt en planeringsram med riktlinjer för utarbetandet av välfärdsområdets ekonomiplan 2027–2029. Utöver planeringsramen har man i budgetberedningen även utgått från bokslutsprognosen från delårsrapporten 1.1–30.6.2026 och finansministeriets finansieringsprognos för 2027, som uppdaterades den 21 september 2026. Kalkylen över utgiftstrycket i finansieringen 2028–2029 baserar sig på finansministeriets kalkyl som publicerades den 30 april 2026.

Välfärdsområdet började planera balanseringen av sin ekonomi redan när välfärdsområdena inledde sin verksamhet 2023, och en betydande nivåkorrigering av ekonomin genomfördes redan 2024. År 2025 kunde välfärdsområdet, som det första välfärdsområdet, täcka de underskott som uppkommit 2023–2024. I välfärdsområdets balansräkning har det för åren 2023–2025 ackumulerats ett kumulativt överskott på 2,7 miljoner euro. Resultatprognosen för 2026 är 81,3 miljoner euro i årets andra delårsrapport. Om prognosen går i uppfyllelse kommer välfärdsområdets kumulativa överskott därmed att uppgå till cirka 84 miljoner euro den 31 december 2026. De ekonomiska anpassningar som gjorts under tidigare år och att ekonomin nådde balans redan 2025 underlättar planeringen av ekonomin för 2027–2029.

Planeringen för de kommande åren försvåras av att utsikterna för den icke-öronmärkta statliga finansieringen har försämrats jämfört med utsikterna i slutet av förra året. De ändringar i finansieringslagen som riksdagen fattat beslut om och som träder i kraft den 1 januari 2027 kommer att minska Västra Nylands välfärdsområdes finansiering mest i hela Finland från och med 2027. Basfinansieringen minskar med cirka 21 miljoner euro för 2027. Den totala effekten på basfinansieringen är cirka -66 miljoner euro på 2029 års nivå, det vill säga cirka -3 procent.

Dessutom har uppskattningarna angående finansieringen i efterhand för 2027–2028 minskat avsevärt jämfört med vad finansministeriet prognostiserat i sina tidigare kalkyler över

utgiftstrycket och som välfärdsområdet utgick från i budgeten för 2026 och ekonomiplanen för 2027–2028, som välfärdsområdesfullmäktige godkände den 9 december 2025.

Den icke-öronmärkta statliga finansieringen består av kalkylerad basfinansiering och finansiering i efterskott. Genom finansieringen i efterhand korrigeras, med två års fördröjning, skillnaden mellan den kalkylerade finansieringen och välfärdsområdenas faktiska kostnadsnivå på nationell nivå. Basfinansieringen är kalkylerad finansiering som riktas till välfärdsområdena. Den bestäms på grundval av föregående årets kalkylerade finansiering och höjs på basis av förändringen i servicebehovet, kostnadsnivån och uppgifterna.

I finansieringen i efterhand beaktas välfärdsområdenas faktiska kostnader. Om välfärdsområdets kalkylerade basfinansiering för ett enskilt år har varit lägre än de faktiska kostnaderna för samma år justeras denna skillnad i finansieringen med efterhandsjustering med två års fördröjning. Exempelvis adderas välfärdsområdenas underskott för 2025, det vill säga differensen mellan de kalkylerade och faktiska kostnaderna, till välfärdsområdets finansiering för 2027 som finansiering i efterhand. Finansieringen i efterhand delas ut till välfärdsområdena på samma grunder som basfinansieringen för året i fråga. Finansieringen för ett enskilt område förändras därför inte direkt enligt områdets egna faktiska kostnader. I praktiken kan ett välfärdsområde vars ekonomi har utfallit bättre än genomsnittet för välfärdsområdena få mer finansiering i efterhand än vad som behövs för att täcka det underskott som uppstått.

Logiken bakom modellen för välfärdsområdenas finansiering grundar sig på antagandet att välfärdsområdenas finansiering på längre sikt når upp till nivån för basfinansieringen. Att hålla välfärdsområdets ekonomi i balans förutsätter därmed att nettokostnaderna för välfärdsområdets verksamhet hålls på nivån för basfinansieringen.

Finansieringen i efterhand varierar kraftigt från år till år. En permanent höjning av kostnadsnivån i välfärdsområdets grundläggande verksamhet kan inte bygga på finansiering i efterhand. Om välfärdsområdet får mer finansiering i efterskott än vad som behövs för att täcka tidigare underskott, kan finansieringen användas för utvecklingsprojekt som betalar tillbaka sig själva. I Västra Nylands välfärdsområde är dessa projekt strategins sex förändringslöften. Det är också motiverat för välfärdsområdet att hålla de kumulativa resultaten för räkenskapsperioderna i balansräkningen på överskottsnivå, eftersom det gör det möjligt för

välfärdsområdet att vid behov också uppvisa ett underskott under enskilda räkenskapsperioder.

Västra Nylands välfärdsområdes basfinansiering är 1 986 milj. euro för 2027, det vill säga endast 2,4 procent mer än för 2026 på grund av de ändringar i finansieringslagen som regeringen föreslagit. Samtidigt är löneförhöjningarna enligt kollektivavtalet cirka 3,7 procent och den uppskattade ökningen av servicebehovet cirka 1,8 procent.

Västra Nylands välfärdsområdes finansiering i efterhand för 2027 uppgår till 66,7 miljoner euro. Ännu i slutet av förra året prognostiserades finansieringen i efterhand vara cirka 104 miljoner euro. Även nivån på finansieringen i efterskott för 2028 bedöms sjunka med cirka 35 miljoner euro jämfört med den tidigare prognosen. Bakom förändringarna i finansieringen i efterskott ligger välfärdsområdenas bokslutsresultat för 2025 och resultatprognoser för 2026, som är bättre än tidigare beräknat.

Välfärdsområdets ekonomi är i balans i fråga om den grundläggande verksamheten (nettoutgifter utan finansiering i efterhand och utgifter för strategiska förändringslöften) ännu i prognosen för 2026. I budgeten för 2027 hålls den grundläggande verksamheten inte längre i balans, trots att budgeten innehåller anpassningar på 21,8 miljoner euro. Budgetåret har dock beretts utifrån att servicenivån på basnivå kan stärkas, vilket säkerställer effektiva och kostnadseffektiva tjänster på längre sikt. År 2027 är den grundläggande verksamhetens nettoutgifter 2 007 miljoner euro, det vill säga 3,7 procent mer än 2026.

Efterhandsjusteringen av den statliga finansieringen möjliggör ändå satsningar på utveckling av tjänster och verksamhet under åren 2027–2029. De satsningar som åtas för att tillämpa de sex förändringslöftena i strategin måste genomföras så att de antingen är årsvisa utvecklingssatsningar eller satsningar som betalar sig senare. Efterhandsjustering kan inte användas för bestående utgiftsökningar, eftersom den kommer att minska betydligt i slutet av årtiondet. Om finansieringen från efterhandsjusteringen används för bestående utgiftsökningar är välfärdsområdet tvunget att genomföra plötsliga balanseringsåtgärder i ekonomin om några år. För satsningarna på förändringslöftena budgeteras 30,3 miljoner euro för 2027.

Räkenskapsperiodens resultat för budgetåret 2027 är 15,0 miljoner euro, det vill säga 66,3 miljoner euro sämre än prognosen för 2026. Försämringen av resultatet beror huvudsakligen på de ändringar som görs i finansieringslagen,

vilka minskar välfärdsområdets icke-öronmärkta statliga finansiering, samt på att finansieringen i efterhand minskar med cirka 30 miljoner euro från 2026.

För ekonomiplaneåren 2028 och 2029 uppvisar välfärdsområdets resultat för räkenskapsperioden ett litet underskott. Tillväxten i statens icke-öronmärkta finansiering är mindre än behovet under båda åren till följd av de ändringar som görs i finansieringslagen. Dessutom minskar finansieringen i efterhand årligen med cirka 13 miljoner euro från 2027.

Behandling av budgeten och ekonomiplanen i välfärdsområdet

Påverkansorganen, nämnden för tjänster och personal, framtids- och utvecklingsnämnden, beredskaps- och säkerhetsnämnden och nationalspråksnämnden ger sina utlåtanden om budgetförslaget vid sina sammanträden den 27–29 oktober 2026. Välfärdsområdesfullmäktiges förhandlingskommitté inleder sina ekonomiplaneringsförhandlingar den 30 oktober 2026. Förhandlingarna fortsätter den 2 november 2026, den 5 november 2026 och den 6 november 2026.

Utifrån förhandlingarna görs det vid behov preciseringar i välfärdsområdesdirektörens budgetförslag, varefter välfärdsområdesstyrelsen ska behandla budgeten och ekonomiplanen vid sitt sammanträde den 23 november 2026.

Välfärdsområdesstyrelsen ger sitt förslag så att välfärdsområdesfullmäktige fattar beslut om budgeten och ekonomiplanen vid sitt sammanträde den 8 december 2026.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom
Verkställighet

Beslutshistoria

Välfärdsområdestyrelsen 15.6.2026 § 118

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Välfärdsområdesstyrelsen beslutar

1. konstatera att ekonomiplanen för 2027–2029 utarbetas i enlighet med de mål som fastställs i strategin och i beslutet om räddningsväsendets servicenivå,

2. konstatera att de kommande ändringarna i lagen om välfärdsområdenas finansiering innebär att basfinansieringen inom välfärdsområdets finansiering med allmän täckning blir lägre än tidigare beräknat och att utgiftsnivån för välfärdsområdets grundläggande verksamhet därför under ekonomiplansperioden inte fullt ut kan hållas på den nivå som motsvarar basscenariot för finansieringen med allmän täckning,

3. konstatera att den andel av välfärdsområdets finansiering med allmän täckning som utgörs av efterhandsjustering under ekonomiplansperioden används för att finansiera kostnaderna för satsningarna på strategins förändringslöften, att finansieringen i efterskott används för att täcka underskott inom den grundläggande verksamheten, att en del av efterhandsjusteringen blir kvar som överskott i prestationsramen 2027 och att prestationsramen för 2028–2029 uppvisar underskott,

4. godkänna prestationsramen för 2027–2029 i enlighet med det som anges ovan, enligt följande:

miljoner euro	2027	2028	2029	
Nettokostnader	2 036	2 125	2 198	
Finansieringens basscenario		1 985	2 071	2 154
Finansiering totalt	2 051	2 124	2 195	
Prestationsram	15	-1	-4	
Det kumulativa överskottet		108	106	103

5. konstatera att ramen för 2027 omfattar en medlemsavgiftsandel för HUS på cirka 690 miljoner euro och att HUS medlemsavgiftsandel kan ändras under hösten, om det sker förändringar i den statliga finansieringen med allmän täckning för Helsingfors och välfärdsområdena i Nyland när finansministeriet uppdaterar finansieringskalkylerna för välfärdsområdena i september 2026, och
6. konstatera att prestationsramarna för 2028–2029 kommer att granskas på nytt i samband med budgetberedningen för respektive år, eftersom särskilt förändringar i efterhandsjusteringen och eventuella anpassningsåtgärder i den offentliga ekonomin under nästa regeringsperiod kan ha

en betydande inverkan på den totala finansieringen och därmed på prestationsramarna.

Behandling

Under behandlingen lämnade andra vice ordförande Wickström följande tilläggsförslag, som ordförande Laiho understödde:

”7. Att det till budgetförhandlingarna förs en översikt över de tjänster där man i nuläget inte uppnår den miniminivå som lagstiftningen förutsätter eller den nationellt genomsnittliga servicenivån i de övriga välfärdsområdena. Utifrån översikten för förhandlingskommittén en diskussion om riktlinjerna för den ekonomiska ramen under de närmaste åren.”

Under behandlingen lämnade ledamot Keisteri-Sipilä följande tilläggsförslag, som ordförande Laiho understödde:

”Följande punkt läggs till: I ekonomiplaneringen och budgetberedningen ska det i första hand säkerställas att åtminstone de lagstadgade tjänsterna tillhandahålls.”

Ordföranden förklarade diskussionen avslutad.

Ordföranden frågade om andra vice ordförande Wickströms tilläggsförslag kunde godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig detta, konstaterade ordföranden att välfärdsområdesstyrelsen godkände tilläggsförslaget enhälligt.

Eftersom ledamot Keisteri-Sipiläs tilläggsförslag inte kunde godkännas enhälligt konstaterade ordföranden att det förrättas omröstning.

De som understödde föredragandens beslutsförslag skulle rösta ”JA”. De som understödde ledamot Keisteri-Sipiläs tilläggsförslag skulle rösta ”NEJ”.

Vid omröstningen fick välfärdsområdesstyrelsens beslutsförslag 2 JA-röster och ledamot Hukaris tilläggsförslag 15 NEJ-röster.

Närmare röstningsbeteende framgår av bilagan.

Eftersom ledamot Keisteri-Sipiläs tilläggsförslag hade fått flest röster konstaterade ordföranden att välfärdsområdesstyrelsen godkände tilläggsförslaget.

Ledamot Haapaniemi anlände till sammanträdet under behandlingen av detta ärende kl. 11.18.

Beslut

Välfärdsområdesstyrelsen beslutade

1. konstatera att ekonomiplanen för 2027–2029 utarbetas i enlighet med de mål som fastställs i strategin och i beslutet om räddningsväsendets servicenivå,

2. konstatera att de kommande ändringarna i lagen om välfärdsområdenas finansiering innebär att

basfinansieringen inom välfärdsområdets finansiering med allmän täckning blir lägre än tidigare beräknat och att utgiftsnivån för välfärdsområdets grundläggande verksamhet därför under ekonomiplansperioden inte fullt ut kan hållas på den nivå som motsvarar basscenariot för finansieringen med allmän täckning,

3. konstatera att den andel av välfärdsområdets finansiering med allmän täckning som utgörs av efterhandsjustering under ekonomiplansperioden används för att finansiera kostnaderna för satsningarna på strategins förändringslöften, att finansieringen i efterskott används för att täcka underskott inom den grundläggande verksamheten, att en del av efterhandsjusteringen blir kvar som överskott i prestationsramen 2027 och att prestationsramen för 2028–2029 uppvisar underskott,

4. godkänna prestationsramen för 2027–2029 i enlighet med det som anges ovan, enligt följande:

miljoner euro	2027	2028	2029
Nettokostnader	2 036	2 125	2 198
Finansieringens basscenario	1 985	2 071	2 154
Finansiering total	2 051	2 124	2 195
Prestationsram	15	-1	-4
Kumulativ överskott	108	106	103

5. konstatera att ramen för 2027 omfattar en medlemsavgiftsandel för HUS på cirka 690 miljoner euro och att HUS medlemsavgiftsandel kan ändras under hösten, om det sker förändringar i den statliga finansieringen med allmän täckning för Helsingfors och välfärdsområdena i Nyland när finansministeriet uppdaterar finansieringskalkylerna för välfärdsområdena i september 2026, och

6. konstatera att prestationsramarna för 2028–2029 kommer att granskas på nytt i samband med budgetberedningen för respektive år, eftersom särskilt förändringar i efterhandsjusteringen och eventuella anpassningsåtgärder i den offentliga ekonomin under nästa regeringsperiod kan ha en betydande inverkan på den totala finansieringen och därmed på prestationsramarna.

7. att det till budgetförhandlingarna förs en översikt över de tjänster där man i nuläget inte uppnår den miniminivå som lagstiftningen förutsätter eller den nationellt genomsnittliga servicenivån i de övriga välfärdsområdena. Utifrån översikten för förhandlingskommittén en diskussion om riktlinjerna för den ekonomiska ramen under de närmaste åren.

8. att det i ekonomiplaneringen och budgetberedningen ska det i första hand säkerställas att åtminstone de lagstadgade tjänsterna tillhandahålls.

Redogörelse

Bakgrund för utarbetandet av planeringsramen

Enligt 115 § i lagen om välfärdsområden ska välfärdsområdesfullmäktige före utgången av varje år godkänna en budget för välfärdsområdet för det följande kalenderåret. I budgeten ska välfärdsområdeskoncernens ekonomiska ansvar och förpliktelser beaktas. I samband med att budgeten godkänns ska fullmäktige också godkänna en ekonomiplan för minst tre år. Budgetåret är ekonomiplanens första år.

Planeringsramens uppgift är att fastställa de yttre ekonomiska ramarna för utarbetandet av välfärdsområdets ekonomiplan. Genom planeringsramen säkerställs att målen för välfärdsområdets ekonomi och balanseringskraven som avses i lagen om välfärdsområden uppfylls. Välfärdsområdesdirektörens budgetförslag bereds utgående från den planeringsram som välfärdsområdesstyrelsen ger.

Hur den statliga finansieringen med allmän täckning bildas

Den statliga finansieringen med allmän täckning består av kalkylerad basfinansiering och finansiering i efterskott. Genom finansieringen i efterskott korrigeras, med två års fördröjning, skillnaden mellan den kalkylerade finansieringen och välfärdsområdenas faktiska kostnadsnivå på nationell nivå.

Basfinansieringen är kalkylerad finansiering som riktas till välfärdsområdena. Den bestäms på grundval av föregående årets kalkylerade finansiering och höjs på basis av förändringen i servicebehovet, i kostnadsnivån och uppgifterna.

I finansieringen i efterskott beaktas välfärdsområdenas faktiska kostnader. Om välfärdsområdets kalkylerade basfinansiering för ett enskilt år har varit lägre än de faktiska kostnaderna för samma år justeras denna skillnad i finansieringen med efterhandsjustering med två års fördröjning. Exempelvis adderas välfärdsområdenas underskott för 2025, det vill säga differensen mellan de kalkylerade och faktiska kostnaderna, till välfärdsområdets finansiering för 2027 som finansiering i efterskott med två års fördröjning. Finansieringen i efterskott delas ut till välfärdsområdena på samma grunder som basfinansieringen för året i fråga. Finansieringen för ett enskilt område förändras därför inte direkt enligt områdets egna faktiska kostnader. I praktiken kan ett välfärdsområde vars ekonomi har utfallit bättre än genomsnittet för välfärdsområdena få mer finansiering i efterskott än vad som behövs för att täcka det underskott som uppstått.

Logiken bakom modellen för välfärdsområdenas finansiering grundar sig på antagandet att välfärdsområdenas finansiering på längre sikt når upp till nivån för basfinansieringen. Att hålla välfärdsområdets ekonomi i balans förutsätter därmed att nettokostnaderna för välfärdsområdets verksamhet hålls på nivån för basfinansieringen.

Finansieringen i efterskott varierar kraftigt från år till år. En permanent höjning av kostnadsnivån i välfärdsområdets grundläggande verksamhet kan inte bygga på finansiering i efterskott. Om välfärdsområdet får mer finansiering i efterskott än vad som behövs för att täcka tidigare underskott, kan finansieringen användas för utvecklingsprojekt som betalar tillbaka sig själva. I Västra Nylands välfärdsområde är dessa projekt strategins sex förändringslöften. Det är också motiverat för välfärdsområdet att hålla de kumulativa resultaten för räkenskapsperioderna i balansräkningen på överskottsnivå, eftersom det gör det möjligt för välfärdsområdet att vid behov också uppvisa ett underskott under enskilda räkenskapsperioder.

Ekonomiska utgångspunkter för planeringsramen 2027–2029

Välfärdsområdet började planera balanseringen av sin ekonomi redan när välfärdsområdena inledde sin verksamhet 2023, och en betydande nivåkorrigering av ekonomin genomfördes redan 2024. År 2025 kunde välfärdsområdet, som det första välfärdsområdet, täcka de underskott som uppkommit 2023–2024. I välfärdsområdets balansräkning har det för åren 2023–2025 ackumulerats ett kumulativt överskott på 2,7 miljoner euro. I årets första delårsrapport är resultatprognosen för 2026 90,1 miljoner euro. Om prognosen förverkligas skulle välfärdsområdets kumulativa överskott därmed uppgå till cirka 93 miljoner euro den 31 december 2026. De ekonomiska anpassningar som gjorts under tidigare år och att ekonomin nådde balans redan 2025 underlättar planeringen av ekonomin för 2027–2029.

Planeringen för de kommande åren försvåras av att utsikterna för den statliga finansieringen med allmän täckning har försämrats jämfört med utsikterna ännu i slutet av förra året. Dessutom skapar behovet av anpassningar i statsfinanserna under nästa regeringsperiod 2027–2031 tryck på att minska finansieringen till välfärdsområdena.

De ändringar i finansieringslagen som regeringen föreslagit kommer från och med 2027 att minska finansieringen för Västra Nylands välfärdsområde mer än för något annat välfärdsområde i Finland. Den totala effekten på basfinansieringen är cirka -66 miljoner euro på 2029 års nivå, det vill säga cirka -3 procent.

Dessutom har uppskattningarna av finansieringen i efterskott minskat avsevärt jämfört med vad finansministeriet prognostiserade för 2027–2028 i sin kalkyl över utgiftstrycket den 22 september 2025 och med de prognoser som välfärdsområdet använde i budgeten för 2026 och

ekonomiplanen för 2027–2028, som välfärdsområdesfullmäktige godkände den 9 december 2025. Ännu i slutet av förra året uppskattades finansieringen i efterskott för Västra Nylands välfärdsområde 2027 uppgå till cirka 104 miljoner euro, men efterhandsjusteringen kommer att uppgå till 67 miljoner euro 2027. Även nivån på finansieringen i efterskott för 2028 bedöms sjunka med cirka 35 miljoner euro jämfört med den tidigare prognosen. Bakom förändringarna i finansieringen i efterskott ligger välfärdsområdenas bokslutsresultat för 2025 och resultatprognoser för 2026, som är bättre än tidigare beräknat.

Motiveringar till planeringsramen för 2027

Enligt den preliminära finansieringsanalys som finansministeriet publicerade den 30 april 2026 ökar välfärdsområdets finansiering med cirka 17 miljoner euro, det vill säga 0,8 procent, från 2026. Basfinansieringen ökar med cirka 46 miljoner euro (det vill säga 2,4 procent) från 2026. Finansieringen i efterskott minskar med cirka 29 miljoner euro från 2026.

Den tydliga minskningen av finansieringstillväxten försämrar den ekonomiska situationen jämfört med välfärdsområdets prognos ännu för ett halvt år sedan. Välfärdsområdets mål är att nettokostnaderna för den grundläggande verksamheten ska kunna täckas med statens basfinansiering och att ekonomin därmed hålls i balans. Att ökningen av basfinansieringen stannar på 2,4 procent gör det dock svårare att upprätthålla balansen. I ramkalkylen är nettoutgifterna för den grundläggande verksamheten 2027 något högre än basfinansieringen, vilket innebär att ekonomin i ramkalkylen är något i obalans när det gäller den grundläggande verksamheten.

Finansieringen i efterskott används för att täcka kostnaderna för satsningarna på förändringslöftena 2027 och underskottet i den grundläggande verksamheten. Den återstående delen av finansieringen i efterskott stärker överskottsreserven i balansräkningen. Prestationsramen för 2027 uppgår till 15 miljoner euro.

Motiveringar till planeringsramen för 2028–2029

Enligt finansministeriets kalkyl över utgiftstrycket för välfärdsområdenas finansiering, som publicerades den 30 april 2026, ökar finansieringen till Västra Nylands välfärdsområde med cirka 3,5 procent per år 2028 och 2029. Basfinansieringen ökar med cirka 4 procent per år. Finansieringen i efterskott förväntas minska årligen.

I ramkalkylen är nettoutgifterna för den grundläggande verksamheten 2028–2029 något högre än basfinansieringen, vilket innebär att ekonomin i ramkalkylen är något i obalans när det gäller den grundläggande verksamheten.

Finansieringen i efterskott används för att täcka kostnaderna för satsningarna på förändringslöftena 2028–2029 och för att täcka merparten av det underskott som uppstår i den grundläggande verksamheten. Prestationsramen uppgår till -1 miljon euro 2028 och -4 miljoner euro 2029.

När det gäller 2028–2029 bör det beaktas att finansministeriets kalkyl över utgiftstrycket i finansieringen inte innehåller någon bedömning av behovet av anpassningar i statsfinanserna under den kommande regeringsperioden eller av hur dessa anpassningar påverkar finansieringen till välfärdsområdena. Finansministeriet har i rapporten från den finanspolitiska parlamentariska arbetsgruppen bedömt att den offentliga ekonomin behöver anpassas med 8–10 miljarder euro under nästa valperiod. Välfärdsområdenas utgifter utgör cirka 30 procent av statens utgiftsbudget. En anpassning på exempelvis 1 miljard euro i finansieringen till välfärdsområdena skulle minska finansieringen till Västra Nylands välfärdsområde med cirka 4 procentenheter, det vill säga 80 miljoner euro. Om anpassningen genomfördes jämnt under 2028–2031 skulle finansieringen minska med cirka 20 miljoner euro per år. På motsvarande sätt skulle en anpassning på 2 miljarder euro minska finansieringen till Västra Nylands välfärdsområde med cirka 160 miljoner euro, vilket skulle motsvara cirka 40 miljoner euro per år 2028–2031.

Enligt 148 § i förvaltningsstadgan godkänner välfärdsområdesstyrelsen planeringsramarna för upprättandet av budgeten och ekonomiplanen.

Bilaga

Tilläggsmaterial

För kännedom

Beslutshistoria